

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

15.6.2009

TEATIS LIIKMETELE

Teema: **Kaasotsustamismenetlus**

Sissejuhatus

Käesoleva teatise eesmärk on täiendada kodukorra asjassepuutuvates osades (eelkõige artiklid 53 jj ja 70 jj ning XX lisa) toodud suuniseid ja vastavaid teiste üksuste avaldatud dokumente ning tutvustada lühidalt mõnesid kaasotsustamismenetluse praktilisi aspekte.

Vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 37 võtab põllumajandust käsitlevad õigusaktid vastu nõukogu pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist. Siiani on põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon töötanud kaasotsustamismenetluse korras ainult siis, kui tegemist on olnud toidu ohutust või statistikat käsitlevate ettepanekutega. Kui aga jõustub Lissaboni leping, käsitletakse kõiki ühist põllumajanduspoliitikat puudutavaid õigusloomemenetlusi kui seadusandlikke tavamenetlusi (ELi toimimise lepingu artikkel 294), mis vastab praegu EÜ asutamislepingu artiklis 251 sätestatud kaasotsustamismenetlusele.

Kaasotsustamismenetlus praktikas

Üldiselt kasutab parlament kõiki kaasotsustamismenetluse igal etapil pakutavaid võimalusi.¹ Samal ajal teevad institutsioonid kogu menetluse vältel heas usus koostööd, et oma seisukohti nii palju kui võimalik kooskõlastada ja rajada sellega teed õigusakti vastuvõtmiseks võimaluse korral menetluse varajases etapis. Institutsioonid teevad asjakohaste institutsioonidevaheliste kontaktide abil koostööd, et jälgida töö edenemist ja analüüsida lähenemise astet kaasotsustamismenetluse kõikides etappides.² Parlamendi eelmisel ametiajal lõpetati 69% kõikidest kaasotsustamismenetlustest esimesel lugemisel (st kokkulepe saavutati parlamendikomisjonis ja täiskogu istungil toimunud hääletuste vahepeal) ning 12% varajaste

teise lugemise kokkulepetena (st kokkulepe saavutati pärast täiskogu istungil toimunud hääletust, kuid enne nõukogu ühise seisukoha vastuvõtmist).

Praktikas peetakse mitteametlikku ühendust nõukogu eesistuja ja parlamendi vahel esimese lugemise varajasel etapil nii administratiivsel kui ka poliitilisel tasandil. Selliseid mitteametlikke arvamuste vahetusi tuleb selgelt eristada dokumentide üle peetavatest läbirääkimistest. Kodukorra XX lisas rõhutatakse, et läbirääkimisi alustatakse alles pärast parlamendikomisjoni otsust, mis tehakse laia konsensuse alusel või vajaduse korral hääletuse teel. Parlamendikomisjon peab samuti saama selged volitused läbirääkimisteks, mis tavaliselt toimub raportis või soovitusel esitatud õigusakti ettepaneku muudatusettepanekute vastuvõtmise teel, ning määrama kindlaks läbirääkimisrühma, mis hõlmab kõiki fraktsioone vähemalt töötajate tasemel. Praktikas on parlamendikomisjoni raportöör olnud läbirääkimisrühma esindaja ja juhtinud kolmepoolseid kohtumisi nõukoguga. Arvestades asjaolu, et enamik menetlusi lõpetati läbirääkimiste teel esimese või teise lugemise kokkulepetena, on parlamendikomisjoni läbirääkimisrühmal otsustav roll.

Nii kolmepoolsetel kohtumistel kui ka mitteametlikel aruteludel esindab nõukogu eesistuja, kes räägib ühel häälel kõikide liikmesriikide eest. Võimalikud konfliktid nõukoguga lahendatakse suletud uste taga. Parlamenti esindavad eri fraktsioonidesse kuuluvad parlamendiliikmed, kes on käsitletavas küsimuses sageli eriarvamusel ja kellel on kalduvus vaielda nende eriarvamuste üle avalikult. Võimalikult edukate läbirääkimiste nimel on oluline, et EP läbirääkimisrühm püüaks rääkida ühel häälel ning lahendada delegatsiooni kõikvõimalikud erimeelsused oma koosolekul varakult ning vajaduse korral katkestaks läbirääkimised omavaheliseks nõupidamiseks.

Raportöör ja läbirääkimisrühm peavad tagama täieliku läbipaistvuse, esitades parlamendikomisjonile regulaarseid aruandeid läbirääkimiste edusammude ja tulemuste kohta.

Kokkuleppe saavutamise korral tuleb see esitada parlamendikomisjonile arutamiseks. Kui parlamendikomisjon kokkuleppe kinnitab, võib selle esitada täiskogule kas konsolideeritud muudatusettepanekuna või muudatusettepanekute seeriana. Täiskogule esitab vastavad muudatusettepanekud tavaliselt raportöör ja variraportöörid annavad nendele allkirjad oma fraktsioonide nimel. Pärast seda, kui põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon on muudatusettepanekud ametlikult vastu võtnud, võib ka tema need täiskogule esitada.

Eelkõige esimese lugemise kokkulepete puhul, kui asutamisleping ei kehtesta institutsioonidele ajapiiranguid, tuleb jätta läbirääkimiste lõpu ja täiskogu istungi hääletuse vahele piisavalt aega, et võimaldada fraktsioonidel töötada välja oma lõplik seisukoht. Kõik tekstid, mille suhtes on nõukoguga läbi räägitud ja kokkuleppele jõutud, esitatakse tavaliselt täiskogu istungile konsolideeritud muudatusettepanekutena. Fraktsioonidel on täiskogu istungil võimalik esitada muudatusettepanekuid, mille eesmärk on läbirääkimistel saavutatud kokkulepet muuta või vaidlustada. Nende vastuvõtmisele järgneb tõenäoliselt teine lugemine või lepitus.

Samuti on oluline märkida, et esimese lugemise läbirääkimiste ajaks on nõukogu arutanud õigusakti ettepaneku tervikteksti mitu korda (töörühmades ja COREPERis), samas kui EP läbirääkimisrühm on parlamendikomisjonis oma muudatusettepanekuid hääletanud alles hiljuti ja tema teadmised arutatavast tekstist ei ole üldiselt nii põhjalikud.

Toetus

Raportöörile ja läbirääkimisrühmale tuleb anda kõik vajalikud vahendid, et nad saaksid teha oma tööd nõuetekohaselt. See hõlmab parlamendikomisjoni sekretariaadi, kaasotsustamismenetluse sekretariaadi, õigusteenistuse ja raportööri poliitilise nõuniku haldustuge. Vastavalt XX lisale tuleks kolmepoolsete kohtumiste korraldamisel tagada parlamendi läbirääkimisrühmale vajaduse korral suuline tõlge. Parlamendiliikmed võivad taotleda ka individuaalset tõlketeenust (juhatuse 10. detsembri 2007. aasta otsuse raames).

Viited

- EÜ asutamislepingu artikkel 251 ja ELi toimimise lepingu artikkel 294
- Kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlev ühine deklaratsioon (ELT C 145, 30.6.2007)
- Lepituse ja kaasotsustamise juhend

Parimaid tavaid käsitlevad suunised

¹ Kodukord, XX lisa.

² Kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlev ühine deklaratsioon.